

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาการทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการแก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะอาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศซึ่งย่ำแย่อยู่แล้ว เนื่องจากปรากฏว่านักลงทุนต่างชาติได้แสดงจุดยืนอย่างชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยหากจะมีการแก้ไขกฎหมายในเวลานี้ โดยมีความกังวลเป็นอย่างมากกับธุรกิจที่ได้ลงทุนไปแล้ว หรือธุรกิจที่กำลังตัดสินใจว่าจะมาลงทุน และจากการศึกษาวิจัยก็ได้พบว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอาจมีผลกระทบต่อธุรกิจต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยอยู่แล้วแต่ไม่มากนัก แต่ผลกระทบต่อแนวโน้มการลงทุนในระยะข้างหน้าอาจมีมากกว่า การที่นักลงทุนยังคงไม่มั่นใจเกี่ยวกับรายละเอียดของร่างกฎหมายดังกล่าวอาจทำให้มีการตีความในลักษณะที่ว่ารัฐบาลส่งสัญญาณในเชิงลบต่อการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ และทำให้ต่างชาติลดความเชื่อมั่นที่มีต่อนโยบายเศรษฐกิจของ รัฐบาลตลอดจน เป็นการสร้างแรงกดดันให้นักลงทุนในกรณีของนักลงทุนรายเดิมที่เข้าขายต้อง ปรับโครงสร้างใหม่ โดยส่งผลให้ต้องมีการลดสัดส่วนหุ้นที่ถืออยู่ให้กับนักลงทุนชาวไทย ซึ่งในบางกรณีจะประสบกับความลำบากในการหาผู้ที่สามารถรับซื้อหากหุ้นที่ต้องการขายมีจำนวน มาก และยังเป็นปัจจัยที่กระทบต่อการพิจารณาตัดสินใจของนักลงทุนรายใหม่ว่าจะลงทุนใน ประเทศไทยหรือไม่

แม้ว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอาจมีผลกระทบต่อธุรกิจต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยอยู่แล้วไม่มากนัก แต่ผลกระทบต่อแนวโน้มการลงทุนในระยะข้างหน้าอาจมีมากกว่า การที่นักลงทุนยังคงไม่มั่นใจเกี่ยวกับรายละเอียดของร่างกฎหมายดังกล่าว อาจจะทำให้มีนักลงทุนต่างชาติ ลดความเชื่อมั่นที่มีต่อนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ตลอดจน เป็นการสร้างแรงกดดันให้นักลงทุนในกรณีของนักลงทุนรายเดิมที่เข้าขายต้องปรับโครงสร้างใหม่ โดยส่งผลให้ต้องมีการลด สัดส่วนหุ้นที่ถืออยู่ให้กับนักลงทุนชาวไทย ซึ่งในบางกรณีจะประสบกับ

ความลำบากในการหาผู้ที่ สามารถรับซื้อหากหุ้นที่ต้องการขายมีจำนวนมาก และยังเป็นปัจจัยที่กระทบต่อการพิจารณา ตัดสินใจของนักลงทุนรายใหม่ว่าจะลงทุนในประเทศไทยหรือไม่ดังนั้น

สิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งคือการสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติ ตลอดจน การชี้แจง และ สร้างความเข้าใจให้กับนักลงทุนต่างชาติเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการลงทุนของเอกชนในอนาคต ซึ่ง ทางการไทยจำเป็นต้องเร่งทำการชี้แจงเรื่องดังกล่าวและสร้างความเข้าใจให้กับนักลงทุน ต่างประเทศโดยเร็วที่สุด ควบคู่กับการออกมาตรการต่าง ๆ ที่จะเป็นการช่วยฟื้นฟูความเชื่อมั่นและ สนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติเพิ่มเติมในระยะต่อไป

สำหรับนโยบายด้านการลงทุนจากต่างประเทศ รัฐบาลควรมีความชัดเจนถึงทิศทางและนโยบายในการเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศ ครอบคลุมที่ประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งในด้านเงินทุน เทคโนโลยีขั้นสูง และการเข้าถึงตลาดในต่างประเทศผ่านทางเครือข่ายของบริษัทข้ามชาติ นโยบายด้านการลงทุนของรัฐบาลไทยจะต้องมีความชัดเจนถึงท่าทีที่จะสนับสนุนการลงทุน ทั้งนี้ การใช้กฎหมายธุรกิจต่างด้าวเพื่อปกป้องธุรกิจของคนไทยจากการเข้ามาแข่งขันโดยธุรกิจต่างชาติจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลได้และผลเสียทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ภายใต้การแข่งขันในเวทีการค้าระหว่างประเทศ ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกขาดออกจากกันได้ นอกจากนี้ประเทศไทยอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่ปัจจุบันดำเนินไปในห้วงกระแสการเปิดเสรี และแนวโน้มการลงทุนโดยตรงของโลกที่หันไปสู่ภาคบริการมากขึ้น

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันนับเป็นการดำเนินการที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม การแก้ไขกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งควรมีการพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องและแก้ไขไปพร้อม ๆ กันด้วย

สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน อาจต้องกลับมาทบทวนถึงหมวดหมู่ธุรกิจที่ไทยต้องการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ และไม่มี ผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย ควรมีการเปิดกว้างให้มีการลงทุนอย่างเสรี สำหรับธุรกิจใดที่ ผู้ประกอบการไทยยังขาดความสามารถที่จะแข่งขัน กรอบแนวทางการผ่อนคลायข้อจำกัดควรเป็นเช่นไร

ด้วยเหตุนี้ การปรับปรุง แก้ไข หรือร่างกฎหมายเพิ่มเติมจึงควรมุ่งให้เป็นไปเพื่อควบคุมดูแลการดำเนินธุรกิจให้มีสภาวะแวดล้อมการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยไม่มีการแบ่งแยก (Nondiscrimination) แต่คำนึงการป้องกันการผูกขาดโดยผู้ประกอบการรายใหญ่หรือผู้ประกอบการน้อยราย ซึ่งจะเป็นส่วนที่ช่วยคุ้มครองผู้ประกอบการรายย่อย ขณะเดียวกันยังคงรักษาสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขัน ซึ่งจะเป็นที่มาของการพัฒนาประสิทธิภาพ คุณภาพและ

นวัตกรรมสำหรับสินค้าและบริการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในที่สุด จึงมีปัญหที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ปัญหาการกำหนดทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวที่ใช้ในการเลือกประกอบธุรกิจในประเทศไทยที่มีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาทเป็นการจำกัดสิทธิในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งขัดหรือแย้งต่อข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

ในกรณีนี้เมื่อพิจารณาตามมาตรา 14 ตามพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องของทุนจดทะเบียนกับการประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ทุนขั้นต่ำต้องไม่น้อยกว่าจำนวน สองล้านบาท ซึ่งขัดต่อการส่งเสริมการลงทุนระหว่างประชาคมอาเซียน ที่อาจตัดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติที่มีจำนวนทุนทรัพย์จำกัดไม่สามารถเข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้ ซึ่งมีจำนวนมากที่ต้องการเข้าทำการค้าขายกับประเทศไทยเป็นการขัดต่อนโยบายการขยายเศรษฐกิจให้กว้างขวางของประเทศไทย และขัดหรือแย้งในข้อตกลงของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามข้อผูกพันที่ได้ตกลงไว้

2) ปัญหาประเภทธุรกิจที่ควรมีการแก้ไข ปรับปรุงจากบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ขัดหรือแย้งต่อข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

เมื่อพิจารณาจากกฎหมายเนื่องจากพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติรับรองให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยไว้ โดยมีบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ในเรื่องธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าวและมีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขต่าง ๆ ไว้ในตอนต้นของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่ว่าด้วยการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทย ซึ่งมีหลักการว่าด้วยคนต่างด้าวสามารถประกอบธุรกิจในประเทศได้โดยเสรี อีกทั้งข้อเท็จจริงปัจจุบันกลุ่มประเทศที่อยู่ในแถบทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือที่เราเรียกว่า “อาเซียน” นั้นในอดีตแม้จะเป็นประเทศที่อยู่ใกล้เคียงกันทว่าการให้ความร่วมมือหรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้นยังถือว่าไม่ค่อยมีมากนัก

จนกระทั่งประเทศไทยได้ทำข้อตกลงในแถบอาเซียนมีการประชุมหารือและกำหนดกันว่าจะเพื่อสร้างอาณาจักรหนึ่งทางเศรษฐกิจ เป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เจริญรุดหน้าเทียบเท่ากับประเทศมหาอำนาจในทวีปเอเชีย จึงทำให้เกิด Asean Economic Community: AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเมื่อมีการรวมตัวแล้วผลประโยชน์หรือข้อดีที่ประเทศแถบอาเซียนจะได้รับนั้นก็คือความพัฒนาขึ้นทางด้านของเศรษฐกิจ จะมีการพัฒนาทางด้าน

ของเศรษฐกิจ การรวมตัวกันของประเทศในอาเซียนจะช่วยเพิ่มคุณภาพให้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และที่สำคัญคือสามารถที่จะมีอำนาจในการต่อรองทางด้านของเศรษฐกิจกับนานาประเทศได้อีกด้วย ถ้าหากมีบทบัญญัติกฎหมายออกมาควบคุมการประกอบธุรกิจหรืออาชีพต่าง ๆ ของคนต่างด้าวในประเทศไทยก็จะมีผลกระทบต่าง ๆ ต่อประเทศไทยได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่องว่างของกฎหมายที่ได้มีการควบคุมการประกอบธุรกิจ ในบางอาชีพที่คนต่างด้าวเข้ามาลงทุนในไทยซึ่งจะเป็นการขัดต่อ กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 1 ความมุ่งประสงค์ของอาเซียน คือ

(5) เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ มั่งคั่ง มีความสามารถในการแข่งขันสูง และมีกรรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ และการลงทุน การเคลื่อนย้ายที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงาน และการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุน

ดังนั้น หากประเทศไทยยังคงปิดกั้นในบางอาชีพที่ห้ามไม่ให้นักลงทุนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยโดยที่ยังไม่นำอาชีพบางอาชีพออกจากบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 แล้วนั้น ประเทศไทย อาจจะประสบปัญหาในเรื่องของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจก็เป็นได้

3) ปัญหาธุรกิจบัญชีสาม ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ควรสงวนไว้ตามข้อตกลงในการค้าเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ในปี 2558 นี้ 10 ประเทศในอาเซียน อันประกอบด้วย บรูไน พม่า กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม จะจับมือกันก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เพื่อร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ ความร่วมมือที่จะเกิดขึ้นต้องอยู่ภายใต้กรอบข้อปฏิบัติที่สมาชิกเห็นชอบร่วมกัน ซึ่งเรียกว่า "กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" หรือ "กฎบัตรอาเซียน" โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจจะมุ่งเน้นเพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ มั่งคั่ง และมีความสามารถในการแข่งขันสูง มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่มีการเคลื่อนย้ายเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงาน การเคลื่อนย้าย ทุนเสรียิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ประเทศไทยได้เปิดเสรีให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพในไทยได้อย่างอิสระ บางอาชีพที่ยังคงเป็นอาชีพหลักของคนไทย เช่น อาชีพเกษตรกรรม การทำประมง หรือแม้แต่อาชีพการปลูกป่า หากไม่มีบทบัญญัติกฎหมายออกมาควบคุมการประกอบธุรกิจหรืออาชีพต่าง ๆ ของคนต่างด้าวในประเทศไทยก็จะมีผลกระทบต่อประเทศไทยได้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่ว่า

ด้วยการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทยยังคงมีช่องว่างของกฎหมายที่ยังไม่ได้มีการควบคุมการประกอบธุรกิจบางอาชีพที่คนต่างด้าวเข้ามาลงทุนในไทยและอาจจะทำให้ไทยประสบปัญหาการขาดทุนทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการว่างงานของคนไทยด้วย

ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศเดียวหรือประเทศแรกในภูมิภาคนี้ที่พยายามผลักดันเป็นศูนย์กลางทางการเกษตร แต่หากยังไม่มีการควบคุมให้อาชีพเหล่านี้ยังคงเป็นอาชีพที่ควรสงวนไว้สำหรับคนไทยเท่านั้น ประเทศไทยอาจจะประสบปัญหาขาดทุน ขาดความมั่นคงในอาชีพ และยังมีปัญหาเกี่ยวกับแรงงานเพิ่มขึ้นอีกด้วย

หากประเทศไทยยังคงไม่สงวนอาชีพที่ต้องห้ามคนต่างด้าวประกอบธุรกิจแข่งกับไทยนั้นยังเป็นการขัดต่อกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 1 ที่ว่า

(9) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่า ในภูมิภาคมีการคุ้มครองสภาพแวดล้อม ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ดังนั้นอาชีพที่อยู่ตามบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 หากประเทศไทยยังคงเปิดโอกาสให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจได้อย่างเสรีในทุกอาชีพของคนไทย ผลกระทบที่จะตามมาคือปัญหาเรื่องการขาดทุนทางเศรษฐกิจและปัญหาการว่างงานของคนไทย ตามบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 จึงยังคงต้องสงวนอาชีพที่เกี่ยวกับการเกษตรกรรม การทำประมง และอาชีพที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยเอาไว้

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผู้เขียนมีข้อเสนอในการใช้และตีความกฎหมายรวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อเป็นแนวทางและวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการกำหนดทุนขั้นต่ำและบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ในเรื่องธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าวพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มากยิ่งขึ้น ดังนี้

1) ปัญหาการกำหนดทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวที่ใช้ในการเลือกประกอบธุรกิจในประเทศไทยที่มีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาทเป็นการจำกัดสิทธิในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งขัดหรือแย้งต่อข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

จากการศึกษา การจดทะเบียนบริษัทจำกัดของประเทศไทยซึ่งมีบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

มาตรา 1097 บัญญัติว่า บุคคลใด ๆ ตั้งแต่สามคนขึ้นไปจะเริ่มก่อการและตั้งเป็นบริษัท จำกัดก็ได้ โดยเข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิ และกระทำการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้

มาตรา 1100 บัญญัติว่า ผู้เริ่มก่อการทุกคนต้องลงชื่อชื่อหุ้น ๆ หนึ่งเป็นอย่างน้อย

มาตรา 1117 บัญญัติว่า อันมูลค่าของ หุ้น ๆ หนึ่งนั้น มิให้ต่ำกว่าห้าบาท

พิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้วจะพบว่าทุนจดทะเบียนของประเทศไทยนั้นไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะที่ได้กำหนดทุนขั้นต่ำไว้เพียงแต่ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวเท่านั้น

การแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ให้สอดคล้องกับการที่จะต้องให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ในทุกสาขา บริการภายในปี 2558 เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม ไม่เป็นการแบ่งแยกทางด้านเชื้อชาติ โดยต้องมีการแก้ไขมาตรา 14 ในเรื่องของทุนจดทะเบียนหุ้น ของคนต่างด้าวในนิติบุคคลที่ให้ทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวเข้ามาประกอบกิจการธุรกิจในประเทศไทยโดยแก้ไขพระราชบัญญัติ ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 จากเดิมโดยแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา 14 ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาต บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุนขั้นต่ำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่น หรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น

จึงเห็นควร โดยให้ยกเลิกทุนขั้นต่ำของพระราชบัญญัติ ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 14 ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทย

เหตุที่ต้องมีการยกเลิกพระราชบัญญัติ ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 14 เนื่องจากการจดทะเบียนบริษัทของนักลงทุนไทยนั้นไม่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ เพื่อไม่ให้เกิดการเลื่อมล้ำ และจำกัดสิทธิของนักลงทุนต่างด้าว ให้เหมาะสมและมีความเท่าเทียมกับการประกอบธุรกิจของคนไทย เพื่อความเป็นธรรม (Justice) สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจต่างด้าว

(Foreign Business Entrepreneur) เนื่องจากประเทศไทย ต้องเปิดเขตเสรีทางการค้าด้านการประกอบธุรกิจกับสมาชิกในกลุ่มการค้าเสรี เช่นเดียวกันกับนักลงทุนไทย

2) ปัญหาประเภทธุรกิจที่ควรออกจากท้ายบัญชี 3 ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ขัดหรือแย้งต่อข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

ผู้เขียนเห็นว่าควรแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะของธุรกิจบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ในเรื่องธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าวให้นำบางอาชีพออกจากบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เพื่อให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพดังกล่าวได้อย่างเสรี ดังนี้

(10) การก่อสร้าง

ทั้งนี้ ในส่วนของสาธารณรัฐสิงคโปร์นั้นมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงมีการเปิดเสรีในธุรกิจก่อสร้างเนื่องจากสาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศเล็ก ๆ และมีประชากรน้อยจึงทำให้จำนวนแรงงานมีไม่เพียงพอกับความต้องการทำให้มีการจ้างแรงงานต่างชาติโดยเฉพาะในด้านการก่อสร้างเพื่อสร้างแหล่งรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ อีกทั้งธุรกิจด้านการก่อสร้างยังเป็นธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาตินิยมเข้ามาลงทุนอีกด้วย¹

สหพันธรัฐมาเลเซียได้ตั้งใจให้ต่างชาติมาลงทุนในอสังหาริมทรัพย์มาเลเซียโดยในประเทศมาเลเซียอนุญาตให้ต่างชาติทำการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ได้ สหพันธรัฐมาเลเซียเชื่อว่า จะช่วยให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเมือง การพัฒนาที่ดินเพื่อก่อสร้างเป็นที่พักอาศัย ตลอดจนช่วยเพิ่ม กิจกรรมทางเศรษฐกิจในบริเวณ โดยรอบ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป²

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในธุรกิจก่อสร้างเนื่องจากต้องการรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจในอนาคต

(14) การค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท หรือที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่ายี่สิบล้านบาท

สาธารณรัฐสิงคโปร์ ดึงดูดการลงทุนจากนานาประเทศท่ามกลางวิกฤติเศรษฐกิจโลกและภาวะการแข่งขันโดยการให้ประเทศสมาชิกอาเซียน ได้ลงทุนที่เสรีและโปร่งใสมากขึ้น

¹ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงสิงคโปร์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2559). *สินค้าอุตสาหกรรมในตลาดสิงคโปร์*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์. หน้า 3.

² กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2557). *รอบรู้เรื่องการลงทุนในอาเซียน สหพันธรัฐมาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์. หน้า 62.

เพื่อเอื้อประโยชน์และสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนจากต่างประเทศความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement : ACIA)³ เป็นความตกลงระหว่าง 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน

สหพันธรัฐมาเลเซียได้สนับสนุนให้ลงทุนในภาคธุรกิจค้าปลีกเพื่อสนับสนุนการลงทุนธุรกิจขนาดย่อมนับเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในธุรกิจค้าปลีก โดยได้สิทธิของภาครัฐต่อการสนับสนุนการลงทุนต่างชาติ (Foreign Direct Investment: FDI)⁴ ทำให้เวียดนามกลายเป็นตลาดที่น่าจับตามอง รัฐบาลเวียดนามได้แก้ไขกฎระเบียบให้ง่ายต่อการทำธุรกิจ โดยอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของธุรกิจได้ 100% และเพิ่มมาตรการพิเศษเพื่อดึงดูดนักลงทุนในสาขาธุรกิจที่ตลาดค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade)⁵ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศที่เติบโตขึ้น

(15) การค้าส่งสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท

สาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้มีนโยบายการค้าเสรี โดยมีกฎหมายและนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้ 100 %

³ ACIA หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการลงทุนทุกรูปแบบของอาเซียน โดยครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรีด้านการลงทุนในภาคการผลิต การเกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และการบริการที่เกี่ยวข้อง โดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องให้การปฏิบัติกับนักลงทุนอาเซียนเช่นเดียวกับนักลงทุนภายในประเทศของตน รวมถึงให้การคุ้มครองการลงทุนทั้งการลงทุนทางตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ พร้อมทั้งส่งเสริมและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับนักลงทุนอย่างเสมอภาค.

⁴ FDI หมายถึง การที่บริษัทที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศหรือประเทศที่จะมาลงทุน (Source Countries) ต้องการมาลงทุนทำธุรกิจในประเทศไทยหรือประเทศที่รับการลงทุน (Host Countries) เพื่อสร้างผลกำไรส่งกลับไปยังบริษัทในประเทศของตน

- 1) การลงทุนด้วยการถือหุ้นที่มีสิทธิ์ร่วมในการบริหารกิจการตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป
- 2) การกู้ยืม ตราสารหนี้ และสินเชื่อการค้าที่เป็นธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือเดียวกัน
- 3) กำไรคงค้างที่นำกลับมาลงทุน

⁵ Modern Trade หมายถึง การตลาดในการค้าขายปลีกแบบสมัยใหม่ เป็นระบบการค้าที่มีประสิทธิภาพสูง ช่วยให้เกิดความสะดวกสบาย และปัจจุบันร้านค้าปลีกสมัยใหม่ ต่างเกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เราสามารถเปิดตลาดให้กับกลุ่มคนที่เข้าร้านค้าปลีกได้ทั่วประเทศ ทั้งนี้ การขายสินค้าและบริการที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ.

สหพันธรัฐมาเลเซีย ผู้ประกอบการเปิดตลาดบริการค้าส่งค้าปลีกในระดับปานกลาง โดยให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 51 แต่ยังคงอาจมีการเลือกปฏิบัติระหว่างกาให้สิทธิประโยชน์แก่คนมาเลเซียมากกว่านักลงทุนต่างชาติ แต่ในปัจจุบันมีการร่วมทุนระหว่างผู้ประกอบการต่างชาติกับชาวมาเลเซียเพื่อดำเนินธุรกิจค้าส่งและค้าปลีกมากขึ้นเป็นลำดับ⁶

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้มีนโยบายเปิดตลาดการค้าส่งและค้าปลีกโดยให้ต่างชาติถือหุ้นได้ทั้งหมด ทำให้การแข่งขันในตลาดค่อนข้างสูงแต่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยังมีข้อจำกัดในการขยายสาขาของธุรกิจ และการถือครองที่ดิน การเปิดตลาด แต่ผู้ประกอบการต่างชาติจะได้รับประโยชน์จากการใช้แรงงานระดับปฏิบัติการที่มีอยู่มากภายในประเทศ

(16) การทำกิจการโฆษณา

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศที่ได้รับการยอมรับในการเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีขั้นสูงที่มีศักยภาพและยังได้รับการสนับสนุนของรัฐบาลทั้งในด้านเงินทุนและการศึกษา โดยเฉพาะในธุรกิจ Startup⁷ สาธารณรัฐสิงคโปร์

สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้เปิดการค้าเสรีในการทำธุรกิจด้านโฆษณาโดยใช้เทคโนโลยีระดับสูงและมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม⁸

(17) การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม

สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สหพันธรัฐมาเลเซีย ได้เปิดเสรีทางการค้าโดยให้นักลงทุนอาเซียนถือครองหุ้นในธุรกิจทำกิจการโรงแรมได้ถึง 100%⁹

(19) การขายอาหารหรือเครื่องดื่ม

⁶ กรมส่งเสริมการค้าส่งออก. (2555). *การค้าและการลงทุน สหพันธรัฐมาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: สำนักข่าวพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าส่งออก. หน้า 29.

⁷ ธุรกิจ Startup หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ เปิดบริษัทขึ้นมาใหม่ เพื่อรองรับธุรกิจด้านไอที และรวมถึงการทำธุรกิจให้เติบโตขึ้นแบบก้าวกระโดด สามารถสร้างรายได้จำนวนมาก เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นธุรกิจด้านไอที เช่น แอปพลิเคชัน ต่าง ๆ โดยธุรกิจประเภท Startup ซึ่งเกิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเรียกว่า Silicon Valley ซึ่งเป็นแหล่งรวมตัวของบริษัทด้านไอทีชั้นนำต่าง ๆ มากมายทั่วโลก รวมถึงผู้ที่ต้องการเปิดบริษัทและนักลงทุนด้วยซึ่งเกิดขึ้นครั้งแรกที่สหรัฐอเมริกาโดยเรียกว่า Silicon Valley ซึ่งเป็นแหล่งรวมตัวของบริษัทด้านไอทีชั้นนำต่าง ๆ มากมายทั่วโลก รวมถึงผู้ที่ต้องการเปิดบริษัทและนักลงทุนด้วย.

⁸ ข้อมูลธุรกิจไทยในนครโฮจิมินห์. (2560). *สิ่งที่คุณต้องรู้ก่อนมาลงทุนในเวียดนามตอนใต้*. เวียดนาม: สถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์. หน้า 2.

⁹ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2557). *รอบรู้เรื่องการลงทุน: มาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์. หน้า 73.

สาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีวัตถุดิบภายในประเทศน้อยเนื่องจากไม่มีพื้นที่ในการเกษตรกรรมและการประมงทำให้มีวัตถุดิบน้อย จึงต้องนำเข้าสินค้าอาหารและเครื่องดื่มาจากต่างประเทศเพื่อการบริโภคในประเทศ

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นประเทศที่นักลงทุนต่างชาติที่สนใจที่จะลงทุนในธุรกิจเนื่องจากการมีเสถียรภาพทางการเมืองที่ดี มีแรงงานที่มีฝีมือ ขณะที่ค่าแรงขั้นต่ำนั้นยังไม่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีเศรษฐกิจที่ใหญ่กว่า

สหพันธรัฐมาเลเซียได้เปิดเสรีในส่วนของกรขายอาหารหรือเครื่องดื่ม ทั้งนี้ประชากรส่วนมากนั้นนับถือศาสนาอิสลาม อาหารที่มีเครื่องหมายฮาลาลจึงมีความจำเป็นต่อประเทศนี้มาก อาหารที่มุสลิมหรือไม่ใช่มุสลิมสามารถรับประทานได้นั้น ทั้งนี้ จะต้องเป็นอาหารที่ฮาลาลและมีเครื่องหมายฮาลาลแสดงไว้ ซึ่งในอนาคตทางสหพันธรัฐมาเลเซียจะทำการสงวนในส่วน of ธุรกิจโดยเริ่มต้นในวันที่ 1 มกราคม 2562

ทั้งนี้ เนื่องจากในธุรกิจดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นธุรกิจที่ปัจจุบันได้มีการประกอบธุรกิจกันอย่างแพร่หลายในทั้งสาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สหพันธรัฐมาเลเซีย ทั้งนี้ หากประเทศไทยได้เปิดการค้าเสรีในกลุ่มธุรกิจดังกล่าวนี้ จะเป็นการเพิ่มการแข่งขันในตลาดในประเทศขณะเดียวกันผู้บริโภคก็จะได้มีทางเลือกมากขึ้นในการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และราคาที่เหมาะสมมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะได้รับความรู้ความเชี่ยวชาญใน เทคโนโลยีการผลิตสินค้า

3) ปัญหาธุรกิจบัญชีสาม ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ควรสงวนไว้ตามข้อตกลงในการค้าเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ควรแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะของธุรกิจบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ในเรื่องธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าวและยังคงต้องสงวนไว้ไม่ให้ออกจากบัญชีสาม ท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ดังนี้

ธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว

- (1) การสีข้าว และการผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (2) การทำการประมง เฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (3) การทำป่าไม้จากป่าปลูก
- (4) การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือฮาร์ดบอร์ด
- (5) การผลิตปูนขาว
- (12) การขายทอดตลาด ยกเว้น

(ก) การขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการประมูลซื้อขายระหว่างประเทศที่มีใช้ การประมูลซื้อขายของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรม หรือ โบราณวัตถุของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ

(ข) การขายทอดตลาดประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(13) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรพื้นเมืองที่ยังไม่มี กฎหมายห้ามไว้

(20) การทำกิจการเพาะขยายหรือปรับปรุงพันธุ์พืช

ทั้งนี้ เนื่องจากในธุรกิจดังกล่าวนี้เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และเป็นอาชีพหลักของคนไทย หากนำธุรกิจเปิดอย่างเสรี จะทำให้ประเทศไทยขาดสภาพคล่อง ทางเศรษฐกิจและทำให้เกิดความไม่มั่นคงในประเทศได้

อย่างไรก็ตาม จากการที่ผู้เขียนได้เสนอถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหา ในเรื่องปัญหาการเริ่มต้นการประกอบธุรกิจคนต่างด้าวในประเทศไทยศึกษากรณีทุนขั้นต่ำของ คนต่างด้าว ประเภทธุรกิจที่สมควรออกจากท้ายบัญชี 3 ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าว พ.ศ. 2542 และธุรกิจบัญชีสาม ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวที่ควรสงวนไว้ สำหรับคนไทย ผู้เขียนมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ ผู้เขียนได้เสนอไว้นั้น จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาดังที่กล่าวมา ข้างต้นนั้น เพื่อให้ ธุรกิจ ซึ่งเป็นส่วนประกอบอันสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ให้เจริญก้าวหน้าไปข้างหน้าได้ ได้รับความคุ้มครองและได้รับความเป็นธรรมภายใต้พระราชบัญญัติ ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ. ศ. 2542 มากขึ้นกว่าที่อยู่ ณ ปัจจุบัน